

Eerste Russische graven in 1959

DEEL 2

DOOR MARTIN BRINK

OOSTERBEEK - Waarom precies werd gekozen voor Oosterbeek om hier een opvanghuis voor vluchtelingen uit oost-Europa te stichten?

Eind jaren vijftig kreeg de Werkgroep Oecumenische Hulp voor Kerken en Vluchtelingen, onderdeel van de Oecumenische Raad van Kerken in Arnhem, uit Den Haag de vraag voorgelegd of ze vluchtelingen konden opnemen.

Het huis aan de Lange Voorhout, beschikbaar gesteld door Koningin Wilhelmina, zat helemaal vol met ouderen die gevlucht waren uit oost-Europa. Men kwam in Arnhem terecht omdat in deze stad al een regionale Russisch-Orthodoxe gemeenschap was en is geïnstitueerd.

Aan de Annastraat werd voormalig pension Rustenburgh gevonden, daar waar reeds enkele vluchtelingen woonden. Het geld werd verkregen via jonkheer dr C.G.C. Quarles van Ufford die ook voorzitter was van de Werkgroep Oecumenische Hulp. Via hem kon de nieuwe stichting gebruikmaken van de erfenis van mevrouw Sylvius Meindersma, die bedoeld was voor hulp aan eenzame mensen.

Officiële opening

In maart 1959 staat het tehuis onder leiding van dr Alexandra Loeper, een Oosterbeekse die van oorsprong uit Rusland kwam. Latere papieren spreken van mevrouw T.H.T. van Wolfen uit Arnhem die de leiding heeft.

Er was plek voor 22 personen 'verpleegden die bestaan uit Russische, Hongaarse en Bulgaarse vluchtelingen'.

Bij de officiële opening van het huis in januari 1960 stonden er negen inwoners ingeschreven (zeven Russen en twee Letten). Een jaar eerder woonde er zelfs nog een enkele Poolse vluchte-

De Russische graven op de algemene begraafplaats Noord in Oosterbeek die van ruiming zijn gered en sinds kort beheerd worden door de Russisch Orthodoxe Kerk in Arnhem. De officiële overdracht moet nog plaatsvinden. Foto: Martin Brink/Veluwepost

ling, maar die komen we in latere stukken niet meer tegen. Na de opening verandert de naam van Pension Rustenburgh in Huize Sylvius Meindersma. Bij de officiële opening, eind januari 1960, sprak Vader Serapion, een priester uit Den Haag van de Russisch Orthodoxe Kerk, een huiszegen uit bij de inwijding van het gebouw waarbij tal van bestuurders aanwezig waren.

„Na de zegen werd er thee ge-

schonken en het huis bezichtigd. Bij het TV-toestel in de eetzaal hangt een portretje van Csaar Nicolaas II van Rusland, als herinnering aan het oude vaderland, voordat de revolutiegolf het rijk overspoelde. Aan diezelfde wand het bordje met het veelzeggende woord 'Oecumene' als een levens bewijs van een christelijke naastenliefde," aldus een krantenverslag van de officiële opening.

Sterfgeval

In juni 1959 is er een sterfgeval in het tehuis. De directrice zoekt via begrafenisondernemer Mijnhart burgemeester en wethouders telefonisch om een afzonderlijke plek voor de mensen van deze stichting te reserveren. „Deze groep van personen vormt een geheel afzonderlijke gemeenschap met een op zichzelf staande levensbeschouwing," zo staat in het ambtelijk voorstel van 9 juni

1959 te lezen.

B&W gaan akkoord en wijzen een apart stuk grond aan op de begraafplaats Noord. Ze geven ook toestemming voor de plaatsing van zogenaamde Russische kruizen. In 1964 werden ook leden van de Russisch Orthodoxe kerk in Arnhem in de gelegenheid gesteld om graven in Oosterbeek te kopen. Op dat moment waren er reeds elf Russen begraven; er was plek voor dertig grafuimten.